

Аудит діяльності (ефективності) на тему «Організаційне забезпечення діяльності органів судової влади»

(рішення Рахункової палати від 11 листопада 2025 року № 27-2)

ОБ'ЄКТИ КОНТРОЛЮ:

- Державна судова адміністрація України (в тому числі: територіальні управління Державної судової адміністрації України в: Київській, Житомирській, Черкаській, Чернігівській, Донецькій, Запорізькій, Дніпропетровській, Волинській, Львівській, Рівненській, Тернопільській, Кіровоградській, Миколаївській, Одеській, Херсонській, Луганській, Полтавській, Сумській, Харківській, Вінницькій, Хмельницькій, Чернівецькій, Закарпатській, Івано-Франківській областях та в місті Києві)

ПЕРІОД АУДИТУ:

01.01.2023–31.12.2024

ВИСНОВКИ

Діяльність Державної судової адміністрації України (далі — ДСА) у 2023–2024 роках у межах реалізації покладених на неї повноважень та основних завдань не забезпечила ефективного функціонування системи організаційного (кадрового, матеріально-технічного) та фінансового забезпечення місцевих і апеляційних судів. Відсутність стратегічного бачення та чіткої вертикалі управління, дублювання функцій між ДСА України й територіальними управліннями ДСА України, різний підхід до планування потреб судів у регіонах і неналежна комунікація призвели до неузгодженості управлінських рішень, нерівномірного забезпечення судів ресурсами та затримок у реагуванні на їхні потреби.

Фінансове забезпечення

Аналіз рівня задоволення потреб у бюджетних коштах ДСА України у період 2015–2026 років засвідчив наявність системної та тривалої проблеми — постійного недофінансування органів судової влади. Протягом зазначеного періоду жодного разу не було досягнуто повного покриття потреби у фінансуванні. Так, у 2023 році рівень забезпечення потреби у фінансуванні ДСА України як головного розпорядника бюджетних коштів для місцевих і апеляційних судів становив 51,4 %, а у 2024 році — 57,2 %. Водночас встановлено системні недоліки планування і розподілу бюджетних ресурсів, що призвели до низького рівня покриття потреб, нерівномірності фінансування, накопичення кредиторської заборгованості та повернення до бюджету неосвоєних коштів, навіть в умовах обмеженого фінансування. Зокрема, у 2023–2024 роках до державного бюджету було повернуто 972,0 млн грн невикористаних відкритих асигнувань.

Кадрове забезпечення

Кадрове забезпечення судів у 2023–2024 роках залишалося недостатнім. Упродовж 2019–2024 років кількість вакантних посад в апаратах судів подвоїлася і на початок 2025 року перевищила 5 тис., що становило 18,2 % штатної чисельності працівників апаратів судів. У 2023 році середній рівень плинності кадрів в апаратах місцевих загальних судів сягнув 28,6 %, у 2024 році становив 26 %, що вище за цільовий індикатор плинності кадрів, передбачений для

посад державної служби (13%). Брак працівників апаратів судів та значна їх плинність істотно обмежували ефективність функціонування судової системи. Це зумовило перевантаження діючих суддів, збільшення строків розгляду справ і накопичення нерозглянутих проваджень.

Матеріально-технічне забезпечення

ДСА України не володіла повною та достовірною інформацією в усіх істотних аспектах про реальні потреби місцевих і апеляційних судів щодо приміщень певних функціональних груп та про їхній стан. У 2023–2024 роках будівлі, в яких розмішувалися суди, відповідали державним будівельним нормам за площею на 44,5% і 52,2% відповідно, проте ДСА України не розробила планів поступового підвищення цього показника. Рівень забезпечення місцевих і апеляційних судів засобами інформатизації залишався середнім (70–89%). Значна частина техніки в судах була фізично і морально застарілою, а через недосконале планування бюджетних видатків та обмежене фінансове забезпечення закупівлі здійснювалися несвоєчасно. Так, станом на початок 2025 року підлягали списанню 19,3% комп'ютерів, 22,6% серверів, 17,4% одиниць оргтехніки та 29,6% засобів фіксації.

ВИЯВЛЕНО

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Рекомендації Рахункової палати спрямовані на розв'язання ключових проблем у діяльності ДСА України:
  - забезпечення під час формування орієнтовних граничних показників видатків державного бюджету для органів судової влади дотримання вимог щодо повного і своєчасного фінансування судів;
  - удосконалення порядку взаємодії ДСА України з розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня;
  - автоматизацію обліку приміщень та засобів інформатизації місцевих і апеляційних судів; доопрацювання нормативів фінансового, кадрового і матеріально-технічного забезпечення судів;
  - розроблення регламенту взаємодії ДСА України з територіальними управліннями ДСА України та судами щодо організаційного забезпечення;
  - довгострокове планування розвитку матеріально-технічної бази судів, спрямоване на поступове наближення до вимог ДБН.

РЕАГУВАННЯ

Термін реагування не настав.